HCV
ukr.

Гепатит С

Інформаційний буклет

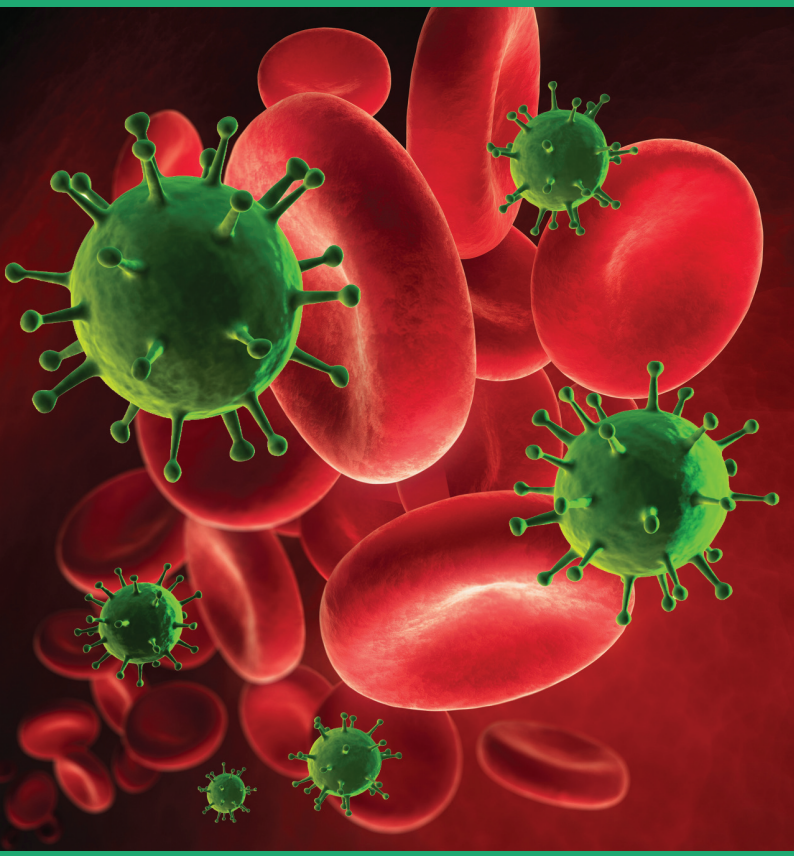

Deutsche Leberhilfe e.V.

Що таке гепатит С (ВГС)?

Гепатит С — це запалення печінки, спричинене вірусом гепатиту С. З новою інфекцією (гострим гепатитом С) організм може впоратися самостійно протягом перших шести місяців з моменту зараження. Однак у більшості людей гостра інфекція триває довше. У цьому випадку гепатит С стає хронічним і не проходить без відповідного лікування. Якщо гепатит С не лікувати, то він може протягом декількох років завдавати шкоди клітинам печінки, призводячи до таких серйозних ушкоджень, як цироз або рак печінки. До того ж ця інфекція може збільшити ризик появи інших захворювань (наприклад, захворювань нирок та серцево-судинної системи, інших пухлин).

Інфекція може довгий час протікати як безсимптомно, так і супроводжуватися такими симптомами, як біль у суглобах, втома та депресія.

Основні факти:

- Гепатит С сьогодні практично завжди **виліковний**.
- Вірус передається при контакті з кров'ю.
- Щеплення від гепатиту С не існує.
- Гепатит С — це захворювання, яке повільно прогресує протягом багатьох років.
- Якщо не лікувати гепатит С, то він може за декілька років або десятиліть привести до серйозних і навіть смертельних ушкоджень печінки. Тому важливо проводити терапію.
- Найчастіше гепатит С не помічають, навіть у разі пошкодження печінки. Тільки спеціальний аналіз крові дає змогу його діагностувати.

Зараження гепатитом С

У групі ризику перебувають ті, хто отримував препарати крові до 1991 року, вживав наркотики, користувався послугами медичних закладів, студій татуювання або пірсингу із нестерильними умовами.
Передача під час вагінального статевого акту відбувається рідко, за винятком випадків, коли наявні кровотеча або травми. Однак ризик дуже високий у разі таких травмонебезпечних видів сексу, як фістинг, незахищений анальний статевий акт та/або за наявності ВІЛ у всіх учасників статевого акту (наприклад, у гомосексуальних та БДСМ-спільнотах).

Вагітні з позитивним результатом на гепатит С приблизно у 5 % випадків також можуть заразити свою дитину. Кесарів розтин не сприяє зниженню цього невисокого відсотка ризику.
При цьому гепатит С не передається побутовим шляхом: *ні* через кашель чи чхання, *ні* через рукостискання чи обійми, *ні* через дверні ручки, *ні* через використання одного туалету, *ні* через питво з одної склянки чи пляшки. Особливо занепокоєні люди іноді запитують, чи можна в таких ситуаціях заразиться через невидимі частинки крові, якщо при цьому є мікротравма, потріскані губи, кровоточивість ясен або комариний укус; прийнято вважати, що такі видумані ситуації майже ніколи не зустрічаються у реальному житті. Нам невідомо

про жодний випадок у світі, де було б доведено, що зараження гепатитом С сталося за таких обставин. Досі не вдалося розробити вакцину проти гепатиту С. Тим не менш, сьогодні цю інфекцію практично завжди можна вилікувати за допомогою лікарських препаратів.

Діагностика

Після зараження імунної системи зазвичай потрібно від шести до дев'яти тижнів для вироблення антитіл до ВГС (антигену ВГС). Антитіла є частиною імунної реакції, а не вірусу. На підставі позитивного результату на антитіла неможливо судити про виведення вірусу гепатиту С з організму. Тому при позитивному результаті на антитіла до ВГС проводиться другий складніший ПЛР-тест безпосередньо на наявність генетичного матеріалу вірусу (РНК ВГС). Позитивний результат цього тесту вказує на наявність гепатиту С і необхідність звернення до лікаря за консультацією і призначенням лікування.
Якщо ви бажаєте перевіритись на предмет зараження після ризикового контакту (наприклад, уколу голкою у лікарні), також краще обрати тест безпосередньо на РНК ВГС. У випадку зараження цей тест дасть позитивний результат протягом одного-двох тижнів після контакту.

Що робити у разі позитивного результату?
Перш за все: ніякої паніки! На даний момент гепатит С — вирішувана проблема практично для кожного.
Спочатку потрібні додаткові обстеження: по-перше, щоб дізнатися, чи не пошкоджена вже ваша печінка — деякі інфекції гепатиту С виявляються тільки через багато років після зараження. По-друге, тести важливі для визначення лікарських препаратів для лікування та тривалості терапії.
Не всі віруси гепатиту С однакові. Існують різні підгрупи, які називають генотипами. Генотип з 1 по 6 вже давно були відомі, а нещодавно виявили ще один: генотип 7. Генотип ВГС визначається шляхом аналізу крові. Ця інформація допоможе вашому лікарю правильно підібрати вам лікарський препарат і тривалість терапії.
До інших важливих критеріїв при призначенні терапії ВГС відносяться стан печінки, кількість вірусу, супутні захворювання і терапія, що проводилася раніше, за наявності.

Лікування гепатиту С

Сьогодні гепатит С у переважній більшості випадків виліковний. Ще нещодавно застосовувалась терапія, що мала багато побічних ефектів і допомагала вилікуватися лише деяким пацієнтам. На щастя, ситуація змінилася на краще з появою нових препаратів.
Сьогодні пацієнти приймають пігулки кожного дня. Тривалість терапії зазвичай становить від восьми до дванадцяти тижнів.
95 % пацієнтів виліковуються вже після проходження першого курсу терапії. Зрозуміло, що це стосується лише пацієнтів, які приймають пігулки суворо щоденно!
Після виліковування вірус, а разом із ним і РНК ВГС, назавжди зникають із крові. Залишаються лише антитіла, які імунна система сформувала у відповідь на вірус.
Під час лікування кількість вірусу майже у всіх пацієнтів стає настільки низькою, що її неможливо

виміряти лабораторними методами. Тому в процесі терапії неможливо визначити, чи виведений вірус з організму, чи все ще присутній у невеликих кількостях. Щоб переконатися, що вірус дійсно виведений з організму, дуже важливо повторно зробити аналіз на наявність вірусу через дванадцять тижнів після закінчення терапії. При отриманні негативного результату повторного тесту говорять про вилікування *(також використовують термін «стійка вірусологічна відповідь», англ. sustained virologic response, SVR)*.

Рецидиви трапляються рідко: при цьому вірус знову досягає вимірюваної концентрації після закінчення терапії. *Якщо* рецидив все ж таки виникає, то це майже завжди відбувається протягом перших чотирьох-дванадцяти тижнів після закінчення терапії. Тоді пацієнтам потрібне подальше, можливо, більш інтенсивне лікування з використанням більшої кількості препаратів, однак і в цьому випадку ймовірність одужання становить 95 %. Інакше кажучи: сьогодні майже всі пацієнти виліковуються.

Терапія гепатиту С є дорогою, але зараз ціни на лікарські препарати значно знижені. Медична страховка у Німеччині покриває витрати на таке лікування. Терапію зазвичай проводять лікарі-фахівці. Якщо лікар не проводить таке лікування, рекомендовано змінити лікаря.

Ризики та побічні ефекти

Терапія гепатиту С сьогодні набагато простіша, ніж раніше. Пігулки дуже ефективні і зазвичай добре переносяться. Раніше було інакше: тоді були доступні лише види терапії із застосуваннями ін'єкцій препарату Інтерферон і препарату Рибавірин у пігулках, які мали багато побічних ефектів і допомагали вилікуватися лише деяким пацієнтам.

Пацієнти, які отримують терапію з використанням нових пігулок, здебільшого не відзначають жодних побічних ефектів. Проте побічні ефекти можливі: зокрема головний біль та втома. Деякі пацієнти скаржаться на розлад травлення або діарею, які в деяких випадках можуть зберігатися навіть після закінчення терапії.

Крім того треба дотримуватися кількох важливих запобіжних заходів:

- Якщо ви приймаєте інші лікарські препарати, натуропатичні засоби або наркотичні речовини, можлива клінічно значуща взаємодія з препаратами від гепатиту С. Обов'язково повідомте свого лікаря або медсестру про всі засоби, які приймаєте. Навіть грейпфрут може в окремих випадках призводити до взаємодії. Уникайте вживання грейпфрутів та грейпфрутового соку під час терапії, якщо така рекомендація є в інструкції щодо застосування препарату.
- Якщо у вас окрім гепатиту С ще й гепатит В або ВІЛ-інфекція, також повідомте про це свого лікаря.
- У разі прогресуючого цирозу печінки (стадія В чи С за шкалою Чайлд-П'ю) дозволяється застосовувати тільки певні препарати від гепатиту С.
- Якщо у вас спостерігається цироз (рубцювання печінки), необхідно постійно контролювати стан печінки. При цирозі існує підвищений ризик ризик виникнення пухлин печінки навіть після лікування вірусу.
- Якщо у вас раніше був рак печінки, все одно існує підвищений ризик рецидиву пухлини. Тому стан печінки необхідно ретельно перевіряти перед початком терапії, під час терапії та після її закінчення.

Куди я можу звернутися?

Найкраще за все звернутися за консультацією до спеціалізованого центру або клініки гастроентерології та гепатології. Лікарі, що спеціалізуються на лікуванні ВІЛ, центри/клініки наркології також у деяких випадках пропонують послуги лікування гепатиту С.

У спеціалізованих центрах і клініках іноді доводиться чекати записи на прийом місяцями. Тут важливо знати наступне: при гепатиті С у вас зазвичай достатньо часу, щоб спокійно дочекатися прийому. Навіть якщо вірус може становити небезпеку для печінки в довгостроковій перспективі, ураження майже завжди поступово прогресує протягом багатьох років або десятиліть. Проте надовго відкладати терапію не варто.

Чим раніше почнеться лікування, тим краще для того, хто вже серйозно хворий і, наприклад, страждає від прогерсуючого цирозу печінки. Про це доцільно повідомити під час звернення, щоб вас записали на прийом якомога раніше.

Додаткову інформацію можна отримати в асоціації Deutsche Leberhilfe e.V., яка пропонує первинну консультацію, яка ні до чого не зобов'язує, у тому числі особам, які не є її членами. Ми говоримо німецькою та англійською мовами.

Deutsche Leberhilfe e.V.
Krieler Str. 100
50935 Köln
Телефон: 0221/2829980
Факс: 0221/2829981
Ел. пошта: info@leberhilfe.org
Сайт: www.leberhilfe.org

Видавництво:
© 2022 Deutsche Leberhilfe e.V.

Переклад та складання цього буклету стали можливими завдяки пожертвуванням членів нашої асоціації та пацієнтів. Ми дякуємо всім, хто підтримав нас!